

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	480 K
Félévre	240 K
Hegyedévre	120 K
Egy hétre	40 K

Egyes szám ára 2 korona

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Feloldó szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL

Obilityeva (Zápolya) utca 1. Telefonszám 21

MEGJELENIK MINDENNAP, HÉTFŐ ÉS ÜNNEPEK UTÁNI NAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beeskerek, 1921.

L. évfolyam, 42. szám.

Szombat, február 26.

Az entente megszálló csapatok gazdálkodása.

Wien, febr. 24.

27 milliárdba kerül Németországban az entente bizottságainak és megszálló csapatainak eltartása. Jó lesz — írja a Frankfurter Zeitung — ha az entente táborában a töprengőbb termézetük felteszik maguknak azt a kérdést, hogy az ententekatonaság békeszerű gazdálkodása a Rajnánál és ennek költségei mit jelentenek Németország számára. London, Páris, Newyork hatalmasai kigyót melegítenek keblükön. Ez az oly elégedetten és fényvüzdően élő katonaság, amely villákokban üdül és perzsaszőnyegeket vásárol, majd megmarja egyszer a gazdáit is.

A pápa nem fogadta Benes külügyminisztert.

Lugano, febr. 24.

Az egész olasz sajtó sokat foglalkozik József Ferenc főherceg római látogatásával. A pápa a Vatikánban uralkodókat megüldő pompával fogadta a főherceget. Szembeállítják a lapok ezzel azt a tényt, hogy Benes cseh külügyminiszter nem tudott a pápánál kihallgatást kapni. Benest csak Gaspari bibornok államtitkár fogadta.

Megkötötték a magyar-lengyel kereskedelmi egyezményt.

Budapest, febr. 24.

A magyar-lengyel kereskedelmi egyezményt ma kötötték meg. Magyarország a lengyelektől nyers olajat és textilárakat kap.

A magyarság szervezkedése Temesvárott.

A Torontai tudósítójának távirata.

Temesvár, febr. 24.

A temesvári magyarság nemzetiségi-párt megalakítása végett mozgalmat indított, amelynek első megnyilatkozása a vasárnap délelőtti tartott népgyűlés volt. Ezt a népgyűlést már a temesvári magyar nemzetiségi párt tartotta meg. Megalakították az ideiglenes választmányt, melynek elnöke Szabolcska Minály, helyettes elnöke Fülöpp Béla és Sztura Szilárd, titkárai pedig Uhlyárik Béla és Kubán Endre lettek. A népgyűlés, melyen igen sokan vettek részt, mindvégig lelkes lefolyású volt.

A 2 és 1 koronások új papírpénzzel cserélik föl.

Beograd, febr. 24.

Napok óta egyre ellentétebb hírek keringenek az 1, 2 és 10 koronás papírpénzek beváltásáról. A közönség és kereskedők egy része a napokban már nem akarta elfogadni a koronabankjegyet, viszont a hatóság hivatalosan is közölte, hogy mindenki köteles elfogadni. A közönség, a kereskedők, a hatóságok is teljesen tanácstalanul álltak ebben a kaoszban, mert senki sem tudta, hogy a kormány milyen intézkedéseket foganatosított ennek a terhességé vált papírpénznek a beváltására.

A „Torontai” tudósítója ez ügyben illetékes helyen eljár és a pénzügyminisztérium főfelügyelőjétől a következő értesülést kapta:

Apponyi helyesli Andrássy belépését a keresztény-pártba.

De ő maga nem lép be.

A Torontai tudósítójának távirata.

Budapest, febr. 24.

Apponyi Albert gróf Andrássy Gyulának a keresztény nemzeti párthoz való csatlakozásáról a következőket mondotta:

— Teljesen méltányolom azokat az indokokat, melyek Andrássy Gyulát a keresztény nemzeti pártba való belépésre készítették. Nagy nyereségnek tartom ezt a körülményt nemcsak a pártra, hanem az egész magyar közéletre nézve, hogy a nemzetgyűlésnek egy hatalmas pártja, melynek az országban erős gyökerei vannak,

az ő nagy államférfiúi képességeinek és európai látókörének tökéjével fog rendelkezni. Viszont Andrássy Gyula politikai egyénisége nagy pártra támaszkodhatik. Ebből a belső konszolidáció munkáját illetőleg csak jó eredmény várható. Ami az én személyemet illeti, néhány oly feladat áll az ország érdekében előttem, amely egyelőre pártokon kívüli állásom fentartását teszi kívánatossá.

Apponyinak ezt a nyilatkozatát a keresztény nemzeti-párt optimisztikus hajlandóságú elemei akként magyarázzák, hogy nemcsakára Apponyi is csatlakozik a párthoz. A nagy többség azonban máris látja, hogy Apponyi még sok ideig megmarad pártonkívüli állásában.

Megkezdődtek a tárgyalások Nyugatmagyarország dolgában.

Wien, február 24.

Ma kezdődött meg Nyugatmagyarország kérdésében a tárgyalás. Osztrák körökben optimizmussal nyilatkoznak a tárgyalásokról és hiszik, hogy a feanforgó lényeges ellentét mellett is sikerülni fog rövid időn belül létrehozni a megegyezést.

Budapest, febr. 24.

Bécsi értesülés szerint remény van arra, hogy Nyugatmagyarország kérdésében az osztrák kor-

mány engedményeket tesz. Parlamenti körökben beszélnek, hogy a kormány a pártokat befejezett tények elé akarja állítani.

A mohamedán-párt Pasitynál.

Beograd, febr. 24.

A mohamedán párt tagjai ma délután Pasity miniszterelnök-nél voltak kihallgatáson. Pasity felkérte a párt tagjait, hogy a párt kívánságait írásban jelent-
sék be a kormánynál.

A londoni konferencia megnyitását elhalasztották.

Koppenhága, febr. 24.

Teofik pasa, a konstantinápoly delegáció vezetője hirtelen megbetegedett, ez okból a londoni konferencia megnyitását elhalasztották.

A magyar nemzetgyűlésből.

A Torontai tudósítójának távirata.

Budapest, febr. 24.

A nemzetgyűlés szerdai ülésén Rakovszky István elnökölt. Hegyeshalmi Lajos kereskedelmi miniszter előterjesztette a védjegy oltalmáról szóló törvényjavaslatot. Ezután folytatták a kormányprogram feletti vitát.

Raszay Károly, a kisgazdapártból kilépett képviselőnek egyik vezére Andrássynak a keresztény nemzeti pártba való belépéséről beszélt. Örül — mondotta — hogy Andrássy, ez az értékes vezetőszemélyiség végre felhagyott a duzzogás politikájával. Emlékeztet arra, hogy Andrássy volt az, aki mindig reámmatott a forradalom lehetőségének veszélyeire. A kormányprogramról szólva kijelentette, hogy véleménye szerint ilyen nehéz időben nem lehet gyors eredményeket várni. A munkásságnak az állami munkarendbe való bekapcsolása csak akkor lehetséges, ha az elnézés politikáját folytatjuk. Helyteleníti a mostani hírlapcenzurát és kijelenti, hogy nem turbulencia vitte őt az ellenzékbe, hanem az a tudat, hogy minden kormánynak szüksége van józan és komoly bírálókra.

Ezután a miniszterelnök be-
terjesztette az 1915. és 1916. évi zárszámadásokat.

Végül Iklódy Szabó János szólalt fel és a teljes szabadforgalom azonnali megnyitását követelte.

A volt magyar népbiztosokat nem akarták beengedni a szocialista kongresszusra.

A „Torontói” tudósítójának távirata.

Bécs, febr. 24.

A nemzetközi szocialista konferencián, közvetlenül a megnyitás után kellemetlen incidens történt. Kunfi Zsigmond, Böhm Vilmos, Rónai Zoltán volt magyar népbiztosok, továbbá Diener Dénes József és Buchinger Manó a konferencián való részvételre jelentkeztek, de nem engedték be őket. Hosszabb harca-vona után aztán Adler Frigyes közbelépésére mégis megengedték nekik, hogy megjelenjenek a konferencián.

Cionista kongresszus Novi Sadon.

A „Torontói” tudósítójának telefonjelentése.

Ujvidék, febr. 24.

A vajdasági községek cionista egyesületei 20. és 21-én Ujvidéken kongresszust tartottak. A kongresszuson, — amelyet az izr. hitközség nagytermében tartottak meg — 14 község képviselőiben mintegy 84 delegátus jelent meg. A kongresszus első napja istentisztelettel kezdődött. Az imaházban dr. Niedermann Mór főrabbi tartott a cionizmus igazáról és jogosultságáról nagy beszédet. Majd átvonultak az elemi iskola nagytermébe, ahol a kongresszust egy zagrebi egyetemi hallgató héber nyelven nyitotta meg. Következtek az egyes osztályok referátumai, amelyek közül a legnagyobb érdeklődéssel dr. Handler Zsigmond ügyvédnek, a zsidó kulturális értékekről és Kohn Sárinak az ifjúság neveléséről tartott beszámolóját kísérték.

A második napot egy héber megnyitással kezdték, majd dr. Dohány tartotta meg a politikai beszámolóját német nyelven. Beszéde főbb vonásokban a következő: A zsidóságnak nem szabad egyetlen egy párthoz sem csatlakozni, hanem csakis a zsidó párhoz. Allitsanak össze egy zsidó katasztert és annak az alapján küldjenek be a parlamentbe zsidó képviselőket, akik ott tisztán csak a zsidókat és a zsidó érdekeket képviselik. A cionista sajtó orgánumáról szólva kijelenti, hogy a cionista lapnak épp úgy kell tárgyalni a politika eseményeit, mint akármelyik más pártállású lap, csak hogy mindent zsidó szempontból. A beszéd két és fél órán át tartott. A délutáni ülésen Lotics Lyubomir tanfelügyelő a kormány képviselőtében szólal fel és kijelenti, hogy a kormány támogatni fogja a zsidókat nemzeti iskoláik felállításában. A kormány szigorúan ragaszkodik a békekongferencia határozataihoz és a zsidóságot mint nemzetiséget ismeri el. Ezt azzal is dokumentálni fogja a kormány, hogy nagyban elősegíti, hogy részleges vagy teljes héber nyelvű taniskolákat állítsanak fel. Beszéde további folyamán kijelentette, hogy eddig csak olyan zsidót ismert, aki anyagiakért küzdött, most győződött meg arról, hogy vannak ideális zsidók is. Egyébként undorodik attól a magyar zsidótól, aki márról holnapra szerb akar lenni.

A gyülekezési jog az alkotmánybizottságban.

A „Torontói” beogradi munkatársának telefonjelentése.

Beograd, febr. 24.

Az alkotmánybizottság mai ülése a kormány alkotmánytervezetének 15. és 16. §-ával foglalkozott. A 15. § a gyülekezési és szervezkedési jogról, a 16-ik pedig az általános tankötelezettségről szól.

A kormány tervezete szerint a 15. §. szövege így szól: „A polgárságnak joga van a törvény keretein belül szervezkedni és gyűlésezni.” Első szónok:

Markovics (kom.), aki kijelenti, hogy az ő véleménye szerint ezt a szakaszt két részre kellene osztani. Külön kellene venni a gyülekezési jogot és külön a szervezkedés jogát.

Gyuricsics igazságügyminiszter elfogadja Markovics javaslatát. Markovics azt is javasolja, hogy a zárt helyen tartandó gyűlések ne essenek bejelentési kötelezettség alá, csak a szabad ég alatt tartandókat kellene 24 órával előbb bejelenteni a hatóságoknak.

Divac (szoc.) külön javaslatot nyújt be, amely egyúttal Gyonovics (közt.) felfogását is fedi.

Vuicity (rad.) szerint a kormány tervezetében a 15. §. nagyon szegényesen van megfogalmazva. Az állami életnek ez talán egyik legfontosabb kérdése és ha kellőleg nincsenek lefektetve az alkotmányban ennek alapelvei, könnyen elveszhet az egész jog.

Dr. Miladinovity (rad.) kimutatja, hogy a régi szerb törvény erre vonatkozó rendelkezései sokkal liberálisabbak és modernebbek, mint az új alkotmánytervezet. Pavlovity (kom.) és Rajesevity (rad.) hozzászólása után Tomlinovity alelnök felolvassa az összes eddigi javaslatokat és szavazás alá bocsátja a kérdést. A bizottság szótöbbséggel a következőképpen módosítja a gyülekezési jogról szóló szakaszt:

„Az állampolgároknak joguk van gyűlésezni és beszélni a törvény határain belül. A gyűlésekre fegyverrel nem jöhetnek. A szabad ég alatt tartandó gyűléseket az illetékes hatóságoknál legalább 24 órával a gyűlés előtt be kell jelenteni. Ezen bejelentés alól mentesek az országgyűlés és önkormányzat és a képviselőválasztási gyűlések, valamint az országgyűlés és önkormányzat képviselői által rendezett beszámolók. Az állampolgároknak joguk van szervezkedni oly célból, amely cél törvényileg nem büntetendő.”

Ezután a 16. §. tárgyalására tértek át, amely az általános tankötelezettséggel foglalkozik. A kérdésekhez hozzászóltak dr. Zerijav (szl. dem.), Karabegovics (muz.), Abramovics (agr.) és Divac (szoc.).

Mint hogy a 16. §. szövegezésében nem tudtak megállapodásra jutni, egy szűkebb bizottságot alakítottak, amely a délután folyamán foglalkozott a 16. §. végleges megfogalmazásával. Ezt a szövegezést fogják a holnapi bizottsági ülésen szavazat alá bocsátítani.

Utána határozatot hoztak az iskolaügyben és elhatározták, hogy a beeskereki állami zsidóiskola mintájára mindenütt fel fognak állítani ilyen iskolákat. Az egyes bizottságok és tagjainak megválasztása után este 8 órakor véget ért a kongresszus. Este még gyermekelőadás is volt a „Sloboda“-szálló nagytermében.

Utána határozatot hoztak az iskolaügyben és elhatározták, hogy a beeskereki állami zsidóiskola mintájára mindenütt fel fognak állítani ilyen iskolákat. Az egyes bizottságok és tagjainak megválasztása után este 8 órakor véget ért a kongresszus. Este még gyermekelőadás is volt a „Sloboda“-szálló nagytermében.

Utána határozatot hoztak az iskolaügyben és elhatározták, hogy a beeskereki állami zsidóiskola mintájára mindenütt fel fognak állítani ilyen iskolákat. Az egyes bizottságok és tagjainak megválasztása után este 8 órakor véget ért a kongresszus. Este még gyermekelőadás is volt a „Sloboda“-szálló nagytermében.

Bíró uram Beogradban...

Küldöttségben jártak a minap a derék torontálvásárhelyi magyarok híros Beograd városában. A belügyminisztériumban volt valami ügyes-bajos dolguk. Bíró uram vezette a deputációt és természetesen ugyancsak ő volt a szószóló is. Nem kicsiny feladatra vállalkozott bíró uram, mivel hogy koros ember léttére nem nagy előhaladást tett mind-éideig a szerb nyelvben. Egy fiatal titkár fogadta a vásárhelyieket és hallgatta illő türelemmel és látható jóakarattal a tözsgyökeres magyar izü szerb beszédturnát.

— Sose fárasztja magát bányám — szólalt meg végül a miniszteri titkár — látom ugyan csak töri a szerb nyelvet, beszéljen csak magyarul. Megértem én így is...

Megkönnyebbülten sóhajtott egyet bíró uram, aztán most már megszokott élesszólással rendre előhordta a község megigazitani

való szénáját, hadd hozzák rendbe a miniszteri urak. Hát el is intézték az elintézni valókat annak a rendje és módja szerint. Jó sikerrel járt a deputációzás. Megelégedetten paroláztak a jó torontálvásárhelyiek a barátságos miniszteri fiatalúrral, különösen bíró uram bucsuzkodott tőle igen meleg indulattal.

— Ilyen ember kellene nekünk — magyarázta lelkesen. Ha meg- unja egyszer itt Beogradban a hivatalt, gyűljék le hozzánk Vászárhelyre, bizony isten megválasszuk követnek negyvennyolcas programmal.

A magyar politika hírei.

A „Torontói” tudósítójának távirata.

Budapest, febr. 24.

A kormányt támogató pártok szövetségének tegnapi vezető- ségi ülésén elhatározták, hogy befejezik a kormányprogram- ról szóló vitát. Kimondták, hogy a pénzügyi javaslatok letárgy- lását sürgősen meg kell kezdeni. A pénteki ülésen már tárgyalni is fogják a pénzügyminiszter reformjavaslatait. Evégből a Ház naponta nyolcórás üléseket fog tartani.

Lapjelentések szerint konser- vativ blokk van alakulóban nem-zeti középpárt elnevezéssel, a

nemzeti eszme és a korszerű de- mokrácia jelszavaival. Buda- pesten gróf Zichy János, Bécs- ben Vázsonyi Vilmos vezetik a mozgalmat az új blokk érdeké- ben. A mozgalomba belekapso- lódott Apponyi is, legutóbb pedig Hladi János gróf is felajánlotta közreműködését. A blokk hívei a közeli napokban a nyilvános- ság elé lépnek.

HIREK

Te drága jancsibankó,

Mily örömmel tölt el az a tudat, hogy végre valahára megszaba- dulhatok tőled. Mily boldog va- gyok hogy nem kell már sokáig emelyegve nézmem a te piszkos agyonragasztott képedet, nem kell már hosszú ideig magammal cipelnem bacilusokkal telt undok vacakságot. Nem kell mind- annyszor bosszankodnom, vala- hányszor szemem elé kerül s végre megszabadulok a fiókomban terpeszkedő kis apróbankó szemétdombtól, amelyet sehogy- sem sikerült elsóznom! Mily él- vezettel fogom beváltani ezeket a színefakult, gyűrött, tépett, el- kopott, felismerhetetlenségig össze-vissza ragasztott szennyes pénzfoszlányokat, apró, fényes, csörgő ékessége, rég nem látott ragyogó nikkelt pénzre. Gyermek- kes örömmel fogom ujjaim kö- zött forgatni e régi, jobb időkre emlékeztető éredarabokat s vissza fogom kívánni azokat az idöket, amikor ezekért a csecsbecsékért még vásárolni is lehetett vala- mit.

Mert valamikor csakugyan volt értéked oh szegény lezüllött 20 filléres. Gyermekem álmanak netovábbját képezte a szép, fényes hatos, amelyért egész héten át medvecukrot szophatott a kis diák. Szerényebb vendéglőben lecsillapíthatad szomjúságotad egy korsó kitünő barna sörrel, belebelezhetél két jókora darab süteményt a cukrászdában. A régi háborúelőtti háciért meg- borotválkozhattál a legelőkelőbb borbélynál. Akkoriban az aláza- to, kereskedő nagyot hajlongott, ha tiz vasért vásároltál valamit, akkor még volt tisztelete és becsü- lete, elismerése és hódolata a kör- möcbányai ére jancsinak. Azóta nagyot fordult a világ, megvál- toztak a régi szokások, kifordult csendes medréből a méltányos ár, meghalt a hacinak régi nagy ér- téke.

Vajjon mit lehet ma venni öt paráért? — Végigjártam a fő- utcai üzleteket, azonban csak szánakozó mosoly volt a felelet arra, hogy adjanak e pénzért vala- mit! A gombostű, hajtű, gyufa, kréta, pléhgombi biztosítottú és egyéb vacakság ma egy korona- nába kerül. Oh, drága háci, mikor lesz méltó értéked, mikor fog- nak újra hajlongani előtted.

Kel.

Robbanás a Lukics szappan- gyárban. Ma reggel a Lukics szappangyárban egy hordó ben- zin felrobbant. A robbanás foly- tán a gyár egyik alkalmazottja a fején súlyos sebeket szenvedett, úgy hogy kórházba kellett szállítani. A robbanásból keletke-

zett t-
renee
zlni
törté

A r-
előke-
fejés
pokba
amely
is fin-
szülte
idei s-
nak
minde-
délyes
gyen-
latába
megle-
tervez

Har-
szimó
lmre
vasár-
hang-
éttern-
nines-
tást k-
lős.

Ne-
Ideges
jó er-
valódi
speciál
fogyas-
Bélr-
rekedé-
pilulák
boz 18
tinktur-
golás é-
ban F-
Centra

Long

Len-

sivár
sajtója
a Rze-
lapja
gyelor-
tullép-
telei
az ujs-
hogy
térium
talmok
mint
riambé-
tések
teszne
mint a
együtt
hallat-
Pozna-
tantiza-
„Mind
írja a
sói la-
— „k-
mánya
lunk
egyed-
nat se-
tochov
egy A-
a Rze-
viszar-
olyan
föltétle-
ják a
elégzsi-
szelide-
a szór-
400.00
hogy
pénzel-
van
szunk.
Ha Le-
nem a
sorsra
adósai

zett tüzet a tűzoltóságnak szerencsére sikerült azonnal lokalizálni, úgy hogy nagyobb baj nem történt.

A március ötödiki ujságíró-bál előkészületei már nagyrészt befejeződtek. A rendezőség a napokban küldi szét a meghívókat, amelyek technikai szempontból is finom és tisztult izléssel készültek. Az ujságírók bálja az idei szezon legfényesebb báljának ígérkezik. A rendezőség mindent elkövet, hogy a bál kedélyes és bohém hangulata legyen és ennek a célnak a szolgálataiba állítja azt a sok tréfás meglepetést, amelyet ez estére tervezett.

Hangverseny. A becskerek-i szimfonikus zenekar Ripka Imre vezetése mellett szombati és vasárnap este 7 órától kezdve hangversenyez a Páris (Pest) éttermében. A hangversenyre nincs belépti díj. Szíves látogatást kér Toskov Péter, vendégfőnök.

Nem tud aludni? Sem dolgozni? Ideges fjdalmi vannak? Kellemes jó érzést hoz Önnek a Feller-féle valódi Elsalfuid! 6 dupla vagy 2 speciális nagy üveg 42 kor. Állami fogyasztási adó kúion.

Béltrenyheségben szenved? Székrekedésben? Feller-féle valódi Elsalfuid! 6 dupla vagy 2 doboz 18 korona. Gyomorerősítő svéd tinktura üvege 20 korona. Csomagolás és portó külön, de legolcsóbban. Feller V. Jenő, Stubica donj. Central 202., Horvátország. D

Lengyelország helyzete.

Wien, febr. 24.

Lengyelország helyzetéről igen sivár képet kapunk az ország sajtójából. A pénzügyi helyzetet a Rzeczpospolita (Paderevszki lapja) röviden így jellemzi: Lengyelország kiadásai 60 milliárdot tullepnek. Lengyelország bevételei 10 milliárdot tesznek ki. Ez az ujság többek között felemlíti, hogy a lengyel hadügyi miniszteriumban több mint 3300 hivatalnok ül, tehát kétszer annyi, mint a francia hadügyminiszteriumban. Csak a hivatalnokfizetések egyedül kétszer annyit tesznek ki Lengyelországban, mint az összes állami bevételek együttvéve. Hasonló panaszokat hallat a konzervatív Dzennik Poznanski, a kormánynak dilettantizmust hánnyva a szemére. „Minden teketória nélkül” — írja a nemzeti demokraták varsói lapja, a Kurjer Warszawski — „ki kell mondani, hogy a kormány kötelessége levenni rólunk az éhség terhét. Nincs egyetlenegy veszteni való pillanat sem.” Igen jellemző Swienochowski-nak, az ismert írónak egy Az örvény szélén című cikke a Rzeczpospolitában. Amióta visszanyertük szabadságunkat, olyan dolgok történnek, amelyek föltétlenül katasztrófába sodorják a népet... Nálunk megelégszik a kormány avval, hogy szeliden sóhajt egyet, ha látja azt a szörnyű statisztikát, hogy 400.000 hivatalnokunk van és hogy kaosz, alkalmatlanság, közpénzek pazarlása napirenden van... Milliárdokkal úgy játszunk, mint kölesszemekkel... Ha Lengyelország anarkijában nem áll be változás, rabszolgasorsra jutunk. Bilinesbe vert adósai leszünk az angoloknak,

franciáknak, németeknek, amerikaiaknak és zsidóknak, akik elveszik vasutainkat, bányáinkat, gyárainkat és csak azt a szabadságot hagyják meg nekünk, hogy mindenüvé odapingálhatjuk a lengyel sást és énekelhetjük, hogy nincs még veszve Lengyelország. És amellet a kontingentált buza, amelynek tavaly még csak 80 márka volt az ára, ma már 700-ba kerül. Minek harcolunk tulajdonképpen még a bolsevikok ellen — így végzi cikkét a lengyel író — mikor már ugyis bolsevizmus van nálunk!”

A Marx örület Szovjet-oroszországban.

H. G. Wells, az ismert angol regényíró és fábianus-szocialista meglátogatta Szovjetoroszországot Tapasztalatairól beszámol most egy cikksorozat a Sunday Express-ben. Egyik cikkében Marx Karolyról ír. A „Kapital” című főművet az unalmasság és pedantéria prototipusának mondja. „Oroszországban, be kell vallanom, a Marx iránt érzett csöndes ellenszenvem aktívává vált. Lépten-nyomon Marx-szobrokra, Marx képekre bukkan az ember. Marx arcanak két harmadrésze szakállból áll. Óriási, ünnepeyes, gyapjas, eseménytelen szakáll az, amely bizonyos lehetetlenné tett minden normalis életfunkciót. Ez nem olyan szakáll, amint az egy férfi arcán véletlenül nő, az egy szeretettel istápoltt, gondozott és patriarchálisan az egész világ fölé borított szakáll. Ez a szakáll pontosan azonos a Kapitallal, a maga üres terjengőségében és az arc emberi maradéka bagolyszerűen kukucskál ki belőle, mintha meg akarná nézni, hogyan impresszionálja az a szakállbujaság az emberiséget. Mindinkább ingereltek ennek a szakállnak minden oldalról rám meredő képmásai. És napról napra dsádt bennem egy sorvasztó vágy: Marxot borotválva látni. És, tudom, egy szép napon, ha életben maradok, ollót és kést ragadok a Kapital ellen és írok egy könyvet: Marx Karoly borotválva.

Kahanamoku „trainingélete”.

Kahanamokuról van itt szó, a feketebőrű hercegről, a minden idők legcsodásabb uszójáról.

A világ valamennyi kiváló trainere speciális életmódot ír elő és tartat tanítványával. A nagyra hivatott sportember élete teljesen elüt a másokétól. A legtisztább és legjózanabb életet kell folytatniok, szigoruan meg van szabva a táplálék minémüése, az alvás mennyisége, az egyes sportágak stílusának tökéletes csiszolása, a lefolytatott gyakorlatok időszerinti csoportosítása és pontos mennyisége. Minden oda irányul, hogy a trenirozó képességei egy speciális irányban „természetes” módon a legnagyobb tökélyre fejlesztessenek. Ez röviden a training élet.

A sportvilágot erősen foglalkoztatta Kahanamoku csodás gyorsaságának a titka.

A komoly treninget folytató uszók bizonyára úgy vélik, hogy a honolulúi fenomen a legelőéletesebb trainingéletet éli, pedig kijelentése szerint életmódjában semmiféle redszeresség nincsen.

Egy interju alkalmával kijelentette, hogy nem emlékszik, vajjon jarni vagy uszni tanult e meg előbb? Egészen fiatal gyermekorában úgy próbálta meg az uszást elsajátítani,

hogy a vízben egy fatöknöt tolt állandóan a fejével előre. Elmondja, hogy tekintet nélkül a távokra és stílusra, sokszor egész nap vízben van és uszkál, léven ez a Havai-szigeteken nemzeti szórakozás. „Ezt meg is engedhetem magamnak” mondá, „miután a klimánk olyan kedvező, hogy egész éven át meleg vizünk van.” Mikor meghallotta, hogy más versenyzők rendszeres treninget tartanak, ő is megpróbálta. Az eredmény az lett, hogy egy bizonyos időre teljesen letört. Azóta többé nem trenirozott. Ami étrendjéről illeti, kijelenti, hogy mindent megeszik, ami izlik neki, így nyers és főtt gyümölcsöket, főzeléket, húst, halat, pástétomot, jeges krémmel. Az angol és amerikai trenereket bizonyára a sarga irigység körbekezi, amikor Kahanamoku „diétikus” étrendjéről hallanak.

Mint a legtöbb kiváló uszót, így Kahanamokut is a hosszú láb jellemzi. Kétségtelen, hogy szédületes gyorsaságát a krawl-tempóra nézve egyébként is előnyös hosszú lábainak is köszönheti. Kétségtelen, hogy egy sajátos krawl-tempót uszik, amelyet egyébként a Havai sziget minden uszója, mint nemzeti uszámódot használ. Kár, hogy a miénk ennek technikai titkát nem ismerik.

Tőzsde.

Beograd, febr. 24.

Beogradi tőzsde. Valuták: Francia frank 264.—, svájci frank —.—, font sterling 141.50, dollár —.—, lira 134.—, lei 49.50, léva 45.—, cseh korona 46.—, osztrák korona 5.70, márka 60.35. Devizák: Páris 265.10, London 144.—, Milano 135.50, Szófia —.—, Prága 47.—, Wien 5.30, Berlin 61.—.

Kétszer mosott kovácsszén,

elsőrendű

376

tűzifa

nagyban és kicsinyben és bogndrok részére válogatott

kőrisfa

kapható

Steinitzer Géza
cégnél VELIKI BECSKEREK.

Circa 40 métermázsza

autó-, illetve motorbenzin

eladó.

354

Cim a kiadóhivatalban

TÜZIFA

nagyban és kicsinyben
valamint felaprítva és
házhoz szállítva

koksz, darabos kőszén, faszén

kapható:

398

a Szerb szövetségi bank

(Srpska Zadrúzna Banka) fatelepen V. Beeskerek.

Telefon 208.

Telefon 208.

Müller Testvérek vegyszert gyár r.-t. összes tintakészítményeinek nagybani főelárusítója

Hirth R. papirnagykereskedő

6763 6763

Novi Sad, Jevrejszka ulica 12.

6763 6763

Raktáron tart nagybani eladásra békebeli minőségű Müller-tintákat és tussokat a legolcsóbb napi gyáriárakban. Minden kereskedő, aki békebeli minőségű jó árura reflektál, kérjen sürgősen árajánlatot.

875

SZÉNSAV

AZ M. FISCHL FIAI KREKA SZÉNSAVGYÁRÁBÓL,

kitűnő minőség, szagtalan és iztelen, nagyon kiadós, mindenkor gyári árban kapható

878

Schossberger Gyula

cégnél NOVI SAD, Futoška ulca 29. szám.

Ugyanott saját tartályok megtöltésre elfogadtatnak.

Egy jóforgalmu fűszer- és vegyeskereskedés, amely helyben és vidéken ugy nagyban, mint kicsinyben jól be van vezetve,

eladó

más vállalkozás miatt. Kivánatra csakis a berendezés helyiséggel. Bővebbet a kiadóban. 870

Egy

Wertheim-cassa

és egy

concert zongora

eladó.

836

Cim a kiadóhivatalban.

Különféle

malomberendezési gépek

(hengersizékek, kőjáratok, teljes koptató, sziták, felvonók)

kaphatók

őzv. GUTTMANN JAKABNÉ és FIAI cégnél

Veliki Becskerek.

864

TŰZIFA

legjobb minőségben vagon-tételekben, vagy

raktárról korlátlan mennyiségben, olcsóbb

mint bárhol, ugyszintén

kétszermosott

prima kovácsszén

állandóan kapható

Kurländer Imre cégnél

Veliki Becskerek. — Telefon 35, 53 és 89